

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Št. 119.

Maribor, dne 17. oktobra 1910.

Letnik II.

Štajerski deželni zbor.

Na šolskem in gospodarskem polju hočejo imeti poslanci V. L. S. povoljnih garancij, da se jim ne bo treba bati vsake trenutne nemškonalne nasilnosti. Nemške stranke so pri skupnih pogajanjih dne 27. in 28. septembra v Gradcu kratkoma odklonile vsako garancijo. Sedaj je posegla vlada vmes. Predložila je strankam posredovalni predlog, ki bi naj omogočil delozmožnost štajerskega deželnega zbora. Pribiti je treba takoj v začetku, da se je nanašal ta predlog samo na šolsko vprašanje, in da je vlada izrecno odklonila kompliciranje pogajanj z gospodarskimi vprašanji. Že vsled tega je bilo malo upanja na dovoljen rezultat novih pogajanj.

Slovensko stališče je v šolskem oziru, da se deli deželni šolski svet. Vlada je skrajala hotela, da se deželnošolski svet pomnoži za oba deželna odbornika iz kmečkih skupin (Robič in Hagenhofer) in za dva delegata graškega mesta in ljudskošolskega učitelstva. Nemci bi torej dobili 3 nove ude, Slovenci samo 1. V nacionalnem oziru bi torej bil deželni šolski svet še nevarnejši nego je današnji. Zaupnika Slovenskega kluba, dr. Korošec in Robič, sta vsled tega označila predlog kot popolnoma nesprejemljiv. Cesarški namestnik se je vsled tega odločil še v zadnjem trenutku staviti nov predlog, da naj namreč še jeden deželnošolski nadzornik dobi v deželnem šolskem svetu sedež in glas.

Dne 14. t. m. so bili na željo cesarskega namestnika vsi deželnozborski klubi sklicani na posvetovanje. Slovenski klub je zboroval v Mariboru. Komaj je začel sejo, dobil je iz Gradca obvestilo, da cesarski namestnik vsled razpoloženja v nemških klubih umakne zadnji predlog ter prosi, da pride njegov prvi predlog v diskusijo. Toda s tem umaknenjem je cesarski namestnik samo povečal blamažo svojega posredovalnega talenta. Kajti razven krščanskih socialcev drugi nemški klubi niso hoteli sprejeti tudi prvotnega vladinega predloga.

Ko je Slovenski klub dobil to obvestilo, odpadel je zanj razlog za nadaljno posvetovanje. Sklenilo se je še samo, sklicati za dne 30. t. m. shod zaupnikov, da se jim predloži postopanje Slovenskega kluba v presojo.

Svojo veliko nestrpnost so pokazali Nemci ravno s tem, da niso hoteli sprejeti niti prvega posredovalnega predloga, ki bi celo njih večino v nacionalnih zadevah povečal za Hagenhoferjev glas, ter obenem dokazali, kako opravičena je slovenska obstrukcija. Predloga pa niso hoteli sprejeti, ker nočejo nobenega neodvisnega Slovence v deželni zbor. Rajši imajo nedelavnost deželnega zbora, nego enega samostalnega Slovence v deželnem šolskem svetu. To je vendar višek nestrpnosti, vrhunec narodnega sovraštva!

In pred takim narodnim sovraštvom naj Slovenci klonejo glavo? Da, liberalni in slogaški listi se že klanjajo in nastopajo proti obstrukciji, češ, naj se udamo! Kdor ima le količkaj narodnega ponosa, bo sedaj lahko uvidel, kako globoko je padla liberalna in slogaška politika. Nasprotniki nas lahko zmerjajo, blatijo, tepejo, morijo, mi pa bi naj voljno vse prepustili in še poljubovali bič, ki nas tepe.

Hvala Bogu, da zastopstvo naših interesov ni sedaj niti v slogaških niti liberalnih rokah, bilo bi sicer po naši narodni stvari. Hvala Bogu tudi, da se ni posrečilo našega ljudstva dobiti v ta dva tabora, ampak da je šlo pod zastavo V. L. S., ki možato in krepko brani slovensko ljudstvo in njegove pravice.

Nedelja za nedeljo.

Nedelja za nedeljo priča, kako je naše delo v ljudsko-izobraževalnem smislu resno, kako ne poznamo nobenega odmora, kadar se trudimo za pravice in dobrobit našega ljudstva. Nedelja za nedeljo dokazuje, da mi nismo samo prazni in bahavi frazerji kakor naši liberalci, ki vsake toliko časa, kadar rabijo glasove, zaženejo nekoliko krika, a se potem potopijo v smrtno tišino, ampak mi smo trezni in dosledni delavci. To vidi ljudstvo, zato se zbira v vedno mnogobrojnejšem številu pod našim praporom.

Vransko.

Zborovanje S. K. Z. na Vranskem v nedeljo dne 16. t. m. po prvem opravilu se je vršilo v prostornem salonu pri Brinovcu (Gorograncu).

Predsedoval je g. Hanžič, poročala sta Terglav in dr. Benkovič. Navzočih je bilo 150 kmečkih volilcev in tržanov, ki so navdušeno odobra-

vali obe poročili, ter izrekli poslanec S. K. Z. brez ugovora neomejeno zaupanje.

To je bil prvi uradni javni shod S. K. Z. na Vranskem. Začetek je lep; prepričani smo, da bo tudi v bodoče slavila naša misel še velikokrat svoje zmage na Vranskem.

Zreče.

Zopet smo imeli čast, da sta naš kraj obiskala zastopnika v postavodajalnih zbornicah.

Zborovalce je pozdravil gospod Lamut, potem pa je gospod Lörger predlagal gospoda Lamuta za predsednika, gospoda Potnika pa za zapisničarja.

Prvi je dobil besedo gospod deželni poslanec Novak. Orisal je razmere v dež. zbornici v Gradcu. Da deželni zbor ne more delati, tega je kriva nestrpna nemškonalna večina, ki Slovincem ne dovolji, da bi se mogli razvijati v šolskem in gospodarskem oziru.

Drž. poslanec gospod Pišek je že lahko govoril o boljšem položaju. Sicer tudi v državnem zboru ne gre vse tako gladko, kakor si želijo naši zastopniki, pa z vstrajnostjo so vsaj tuintam kaj zabranili, kar bi njihovim volilcem bilo na škodo. Posebno usodni dan na primer je bil tisti, ko se je vsprejel takozvani pooblastilni zakon. A da se isti z ozirom na kmeta nekoliko vblaži, izposlovali so naši zastopniki za devet let podporo za živinorejo. V prvi vrsti pride tukaj v poštev vdenarčenje živine.

Podrobnosti o skupnem prodajanju živine je obravnaval gospod Pišek, predgovornikov sin in poslovodja Zadruga za vnovčenje živine, ki se je za slovenski del dežele ustanovila v Mariboru. Število pri- glašenih članov-zadružnikov v pogledu za ovokrajne razmere zadostuje za danes.

Zbrani volilci se nato v resoluciji zahvaljujejo svojima zastopnikoma za rjun trud v državnem, oz. v deželnem zboru, odobravaljo dosedanje ravnanje svojih izvoljencev, občudujejo močatost in vstrajnost poslancev Slovenskega kluba v državnem zboru na Dunaju in Slovenskega kluba v deželnem zboru v Gradcu, in vsem skupaj izrekajo zahvalo ter popolno zaupanje, isto še pa posebej poslancema gospodu Pišku in Novaku. Volilci prosijo, naj gospodje vstrajajo eventualno tudi v obstrukciji tako dolgo, dokler svojim volilcem ne izposlujejo enakih pravic, kakoršne uživajo drugi državljani. Oni hočejo, naj naši

PODLISTEK.

Izdelovalci dijamantov.

(Iz angleškega. — Prevel J. M.)

(Dalje.)

Gledal sem kristal in opazil, da je imel obliko pravih oktoedrov s krivimi ploskvami, ki so lastne najdražji vseh rudnin. Vzel sem svoj žepni nož in ga skušal obrezati — toda zaman.

Sklonil sem se naprej proti plinovi svetilki in ga poskušal na steklu svoje ure in naredil sem z največjo lahkoto belo črto čezenj.

Gledal sem osebo, s katero sem govoril, z naraščajočo radovednostjo.

„Stvar je v resnici zelo podobna dijamantu. Na vsak način pa je potem velikan med dijamanti. Kje ste ga dobili?“

„Vsaj vam povem, da sem ga naredil“, je rekel. „Dajte mi ga nazaj!“

Vtaknil ga je urno v vrečo nazaj in zapel svoj jopič.

„Prodam vam ga za sto funtov šterlingov“, je naenkraj vneto vprašal.

S tem se je povrnila moja sumnja. Stvar je le utegnila biti samo kos one skoro enako trde tvarine, korunda, ki je v obliki slučajno podobna dijamantu. Ali pa, ako je bil v resnici dijamant, kako je prišel do njega in zakaj ga je ponujal za sto funtov šterlingov?

Pogledala sva si drug drugemu v oči. Zdel se mi je razvnet, toda pošten.

V tem trenutku sem verjel, da je bil v resnici dijamant, ki ga je skušal prodati.

Toda jaz sem reven človek in svoja sto funtov šterlingov bi naredila precej občutna vrzel v mojem premoženju, in vrhu tega, noben pameten človek ne bi kupil dijamanta pri plinovi luči od razčepanega človeka samo na njegovo osebno zatrdilo.

Vse eno pa je ta dijamant vzbujal upanje na mnogo tisočev funtov šterlingov.

Dalje, ako bi ga kupil, bi tak kamen ne mogel obstojati, ne da bi ga omenjali v vsaki knjigi o draguljih, in vnovič so mi prišle na misel povesti o tihotapstvu in kraji med Katri v kapski koloniji. Zato sem dejal vprašanje nakupa na stran.

„Kako ste ga dobili?“ sem rekel.

„Naredil sem ga!“

Slišal sem nekoliko o francoskem učenjaku H. Moissanu, znano mi je pa bilo, da so bili ti njegovi umetni dijamanti zelo majhni. Zatorej sem zmajal z glavo.

„Zdi se, da veste nekoliko o tej vrsti stvari. Povedati vam hočem nekoliko o samem sebi. Morebiti boste potem boljše mnenja glede nakupa tega dijamanta.“

Obrnil se je okoli s hrbtom proti reki in vtaknil svoje roke v žep.

Vzdihnil je:

„Vem, da mi ne boste verjeli.“

„Dijamante“, je začel — in ko je govoril, je njegov glas izgubil svoj naglas potepuhov in navzel nekoliko značaja izobraženega človeka — „se more delati s tem, da se izloči ogljik v primernem topilu in pod primernim tlakom; ogljik potem kristalizuje ne kot grafit ali ogljeni prah, marveč kot majhni dijamanti. Toliko je bilo znanega kemikom, toda nikdo še ni našel popolnoma pravega topila, v katerem se more stopiti ogljik, ali popolnoma pravega tlaka, da se doseže najboljši vseh. Radi tega so dijamanti, ki jih izdelujejo kemiki, majhni in temni in kot dragulji pa brez vrednosti. Jaz sem posvetil celo svoje življenje tej stvari — celo svoje življenje sem dal zato.“

„Začel sem delati to, ko sem bil sedemnajst let star, in sedaj sem jih dvaintrideset. Spoznal sem, da bi bilo za to treba vseh misli in naporov človeka za deset let, ali za dvajset let; toda četudi bi bilo temu tako, bi se stvar vseeno izplačala. Pomislite si, ako bi našel pravo pot: predno bi prišla moja skrivnost

na dan in bi postali dijamanti tako navadni kakor oglje, bi si naredil milijone. — Milijone.“

Prenehal je in iskal mojega potrdila. Njegove oči so se razvneto svetile.

„Morebiti“, je rekel potem, „da sem na koncu z vsem in tukaj.“

„Imel sem“, je nadaljeval, „okoli tisoč funtov šterlingov, ko sem bil enindvajset let star, in mislil sem si, da bi ta svota, izpopolnjena nekoliko s poučevanjem, lahko vzdrževala moja preiskovanja. Eno ali dve leti sem študiral, večinoma v Berlinu, nato pa sem nadaljeval na svojo roko. Glavna težava je bila tajnost. Vidite, ako bi samo enkrat pokazal, kaj sem delal, bi bili drugi ljudje vsodbujeni vsled mojih nazorov glede praktičnosti te stvari, in jaz ne morem reči, da sem takega duha, da bi mogel priti prvi do cilja v slučaju, ako bi se začela dirka za odkritje. In sedaj spoznate, da je bilo velike važnosti, da ljudje niso smeli vedeti, da obstoja umeten način, ki je zmogel izdelovati dijamante na tone, ako sem si v resnici mislil narediti premoženje. Radi tega sem moral delati. V začetku sem imel majhen laboratorij, ko pa so se začela moja sredstva tudi topiti, sem moral nadaljevati svoje poskuse v borni sobi v Kentish Townu, kjer sem spal na slami na tleh sredi svojih priprav. Denar je kar tekel iz rok. Odkrel sem se vsemu, izvzemši znanstvenim pripravam. Skušal sem vzdržati stvar v teku s poučevanjem; toda jaz nisem posebej dober učitelj in nimam nikakega vseučilišnega dostojanstva, niti posebnega mnogo znanja razum v kemiji; spoznal sem, da sem moral dati zelo veliko časa in truda za malo denarja. Vendar sem prihajal stvari vedno bližje in bližje. Pred tremi leti pa sem dognal vprašanje glede sestave topila in skoro dosegel prvi tlak s tem, da sem dal to svoje topilo in neko gotovo ogljikovo sestavino v zaprto puškino cev, jo popolnoma napolnil z vodo, trdo zaprl in jo potem razgrevail.“

Prenehal je.

„Precej nevarno“, sem rekel.

(Konec prih.)

poslanci branijo slovensko šolstvo in gospodarske zadeve slovenskega kmeta; naj se še zaneprej odločno ustavljajo slovenskemu ljudstvu sovražnim nakanam na primer nemškonalne večine v dež. zboru.

Po primernih razgovorih je predsednik sklenil dve uri trajajoči, lepo uspehi shod.

Vurberg pri Ptuj.

Lepe vspehe rodi naša izobraževalna in mladinska organizacija tam, kjer se jo vodi z resnim namenom in vstrajnim delom. Vurberg pri Ptuj je bil pred kakimi petimi leti še dokaj trdna domena štajercijancev. Ljudstvo, ki je v jedru dobro in pošteno, ni imelo nobene društvene in izobraževalne opore in „Štajerc“ ter njegovi mameluki so lahko nemoteno v kalnem ribarili.

Ko pa je začelo Izobraževalno društvo s svojim delovanjem širiti omiko in narodno zavest med ljudstvo, je bil led prebit. Vspehi društva so bili vedno lepši in očitnejši: štajercijanci so do danes izginili do zadnjega. Ena edina, zapuščena štajercijanska reva še živetari v starodavnem Vurbergu. Ljudstvo je probujeno in zavedno, srka z veseljem vase izobrazbo, z izobrazbo pa se zboljšujejo politični odnosi, napreduje pa še bolj narodno gospodarstvo.

Včeraj dne 16. okt. je Izobraževalno društvo priredilo zelo dobro obiskan poučni shod, ki ga je s pozdravom otvoril in zelo spretno vodil društveni načelnik, mladenič Ravšl.

Ured. Žebot iz Maribora je kot zastopnik S. K. S. Z. obširno govoril o razvoju, delovanju in programih današnjih političnih strank. Mimogrede se je dotaknil tudi boja naših slovenskih poslancev v Gradcu. Ko je ljudstvo slišalo, kako krivično postopa nemška večina proti Spod. Štajerju in posebej še proti Slovincem, je dalo glasno duška svojemu ogorčenju in je izražalo željo, da naj naši poslanci izvojujejo započet boj. Z zanimanjem so sledili zborovalci govoru.

K besedi se je še oglasil gospod Pograjc, zastopnik ljubljanske Vzajemne zavarovalnice, ter je v kratkih, a krepkih potezah označil velevažen pomen gesla „Svoji k svojim“ posebno glede zavarovanja. Mladenič Felicijan je govoril navdušeno o delovanju in namenih naših nasprotnikov.

Ob koncu je še spregovoril domači župnik č. g. Kokelj.

Naše Izobraževalnodruštvo lahko s tem shodom beleži zopet lep uspeh.

Sv. Jurij v Slov. gor.

Zopet ima zaznamovati lep napredek naša mladinska organizacija. V nedeljo dne 16. oktobra se je vršila dopoldne lepa slovesnost mladeniške Marijine družbe. Blagoslovila se je njena zastava. Blagoslovil je zastavo vlč. gospod gvardijan od Sv. Trojice, ki je služil slovesno sveto mašo in je v popoldanskem cerkvenem govoru priporočal mladeničem strah božji, ki je podlaga krepkega življenja in stanovitnosti v dobrem.

Dopoldansko pridigo je prevzel vlč. gospod dr. Hohnjec, ki je navdušeno govoril mladeničem o ljubezni do Marije, ki naj odseva zlasti v pokorščini in čistosti.

Po večernicah se je vršil krasen mladeniški shod na prostem.

Pozdravil je Fuks Alojzij vse zastopnike, ki so jih poslale sosednje Marijine mladeniške družbe, oziroma zveze, zlasti mladeniče šentlenartske, ki so prišli z zastavo.

Dr. Hohnjec je v svojem krasnem govoru pojasnil program svobodomiselnosti in liberalizma ter podprl resnico svojih izjav z zgodovinskimi zgledi portugalskih zločinov.

Poslanec Roškar navdušeno opominja mladeniče, naj bodo ponos lastne župnije, svoje ožje domovine, s poštenim življenjem kot krepostni, zvesti Marijini sinovi.

Dr. Kovarčič povdarja, kako obsodbe vredna je podivjanost marsikaterega slovenskega mladeniča, ki z razuzdanim, podivjanim življenjem dela sramoto vsem dobrim. Marijina zastava naj bo vsem dobrim mladeničem znamenje zmagovalnega boja zoper vse mladeniške strasti.

Mladenič Caf Maks, Sv. Jurij v Slov. gor., opozarja na mladeniške napake, svari pred pijančevanjem in nečistimi strastmi, priporoča tovarišem ljubezen do vsestranskega potrebnega dela, ki naj temelji na globokem verskem prepričanju.

Pojanec Ljudevit, Sv. Anton v Slov. gor., povdarja, naj bo naše mladeniško gibanje versko, narodno, in se naj utrjuje potom temeljite izobrazbe.

Letnik Karol, Sv. Lenart v Slov. gor., opominja: „Tovariši bodimo pošteni, s poštenostjo bo vstrajal do konca slovenski mladenič!“

Sekol Mihael, Jarenina, vspodbuja mladeniče k stanovitnosti v delu vstrajnem v prid domovine.

Šiško Janez, Sv. Trojica v Slov. gor.: Mladeniški shodi imajo namen, da se mladeniči med seboj spoznajo, da se v ljubezni in edinosti utrdijo in tako v skupnosti zasledujejo svoje cilje.

Mladeniški shod, ki je bil pravzaprav namenjen mladeničem domače župnije, in na katerem je bilo samih mladeničev do 300, katerega se je pa kot javnega udeležilo ljudstvo sploh, zlasti moške in veliko mladenk, je vodil in med splošnim navdušenjem zaključil gospod kaplan Bosina, ki je mladeniče opominjal, naj se voditeljem mladinske organizacije skazejo hyaležne s tem, da bodo njih nauke in opomine udeleževali v življenju. To bo pravo versko-narodno izobraževalno delo.

Za zvezo z Nemci.

Človek dandanes res ne ve več, ali se naj zupa na kako prihodnost Slovencev, kajti okoli njega se gode stvari, ki postavljajo vsa dosedanja načela slovenske politike na glavo.

Kukovčev klic „Več nemščine v solo!“ je kot malenkosten že davno pozabljen, ker smo se med tem morali navaditi na mnogo krepkejšo hrano. Prišla je pri zadnjih volitvah zveza slovenskih naprednjakov s štajercijanci in potem pa cela vrsta dejanj, ki so se rodila v istem duhu. V deželnozborski politiki se je naprednjaška stranka na celi črti postavila ob nemško stran ter z njo vred rolni proti taktiki slovenskih poslancev. Zatajila je svoje narodnost ter se brez sramu izrekla, da ji je ljubša nemška nadvlada, ako je frajzinska, nego slovenska, ako bi ta bila ti-stega naziranja, kakor naše slovensko katoliško ljudstvo. Kar delajo Kukovci na graških tleh, isto dela brinjivi Ploj na dunajskih.

V soboto je govoril Ploj v delegacijah ter tamkaj v začudenje vseh hvalil zvezo Avstrije z Nemčijo. Nobene grajalne besede ni imel vsaj za nekatere nasledke te zveze, recimo narodne, kajti za socialne dvorni svetniki itak nimajo smisla, ampak dal je, ko se je navedil komplimentov do nemške politike, Slovanom ta-le nauk:

„Nikakor ne gre, da bi zamenjali zvezo (z Nemčijo), ki je v resnih časih prestala preskušnjo, z zvezo (z Rusijo), ki se dosedaj nikdar ni pokazala trajna.“

Vsi govorniki Slovanov, Poljaki in Čehi, so imeli grajalne besede za posledice, ki izvirajo za nas iz nemške zveze, če govornik Jugoslovanov je odprl svoje srce in zažgal brez vsake primesi hvalno kadilo sosedu Nemčiji, ki je vpliv na avstrijsko politiko ravno Slovanov ne pripušča k njih pravicam!

Nemški listi seveda unisono hvalijo Plojev govor, kako trezen in premišljen je bil in kako je zabrenkal na novo struno v vrsti slovenskih politikov. Češki delegat dr. Kramar, ki je sicer glede svobodomiselnosti in sovražstva proti slovenskim katoliškim strankam dr. Ploju zelo blizu, pa mu je javno odgovoril:

„Zavidal sem Nemcem, ko je govoril Ploj, kajti nemogoče bi bilo, da bi Nemec govoril tako o nemških zadevah, kakor je govoril Ploj o slovenskih. Dr. Ploj bi vendar ne smel pozabiti na dogodke in na nehvaležnosti z leta 1853 in 1854 in ne smel bi pozabiti na protislovensko politiko, ki se je v Avstriji delala, osobito z ozirom na narod, kojemu pripada dr. Ploj.“

Tako dr. Kramar! Na zadnje besede Kramarjeve lahko repliciram, da pripada Ploj le toliko k slovenskemu narodu, v kolikor je porabil njegov hrbet, da je splezal kvišku. Ploj sam ve, da je doigral v slovenski politiki, zato tudi ne išče več zvez s svojim ljudstvom in njega naziranjem, ampak z vlado in njenimi nemškimi zavezniki. Tudi zadnji njegov govor si ne išče pota do srca slovenskega ljudstva, ampak pota do istih, ki sovražijo Slovana.

Dr. Ploj namreč ni samo ostro nastopil proti vsaki zvezi z Rusijo, ampak je tudi kot huzar zaročljaj s sabljo, ki pa je hvala Bogu samo brinjeva ter priklopil v bodočnost Srbijo k Avstriji. Če slišimo tako otročje neumno govorjenje, se vprašamo samo: cui prodest?

Gospodarski razgovori.

Na evropskih denarnih trgih se kaže že nekaj let sem neka antipatija napram državnim rentam. Najbolj občutno je zadela ta antipatija angleško rento, takozvane „Consols.“ Pri teh se je pojavil tekom nekaj let brez kakega zunanjega vpliva občuten in znaten padec kurza od 116 na 80. Ni dolgo tega, ko so Consols padle celo pod 80.

Malo bolje gre še kupčija z nemškimi rentami. Tu se še ni pojavil nikak znaten padec kurzov, pač pa se opaža na nemškem rentnem trgu nekako nerazpoloženje kupcev. Ravno ta pojav se opaža pri avstrijskih rentah. Najbolj se zadnji čas glede rentnega trga še drži Rusija. Pri ruskih rentah je mogoča konverzija, pred katero zaslužijo oni, ki imajo veliko te rente, radi neprestanega padanja in dviganja kurzov vedno lep in gotov dobiček. Pri avstrijskih in nemških rentah ne obstoja nobena možnost konverzije, zategadelj niso pripravne za špekulacije in se držijo zelo — mafi.

Nasprotno pa se tudi pojavlja navadno po vsaki konverziji neko nazadovanje dobičnih papirjev.

Splošno se tudi sodi, da je vzrok za sedanje mrtvost v kupčiji z državnimi rentami iskati v tem, da se dandanes kapitalisti zanimajo bolj za bančne in industrijske papirje, kateri prinašajo višje obresti in lepše dobičke. Na Angleškem pa na primer dobivajo prejšnji kupci Consols lepe zneske od visoko-obrestovanih posojil raznih tujih držav. Rente raznih držav donosajo obresti, hkrati pa dobiček, po tej le povprečni meri: angleški Consols so konvertirani na 2%, prinašajo pa 3 in eno osminko %, nemške drž. rente 3 in osem desetink %, ruske 4% do 4 in osem desetink %, avstrijska in ogrska kronska renta prinaša danes navadno 4 in tri desetinke %.

Kreditni zavodi in mnoge banke so letos zdajno povišali svoje akcijske fonde z novimi emisijami. Tako na primer je povišala svoj akcijski kapital znana „Länderbank“ za 30 mil., „Anglobanka“ za 20 mil., „Zivnostenska“ za 20 mil. Centralna banka če-

skih hranilnic, depositna banka in češka „Unionbank“ vsaka za 10 mil. kron. Več manjših zavodov pa je povišalo akcijski kapital po 1 do 3 mil. Skupno se je izdalo letos pri avstrijskih bančnih zavodih novih akcij za 129 mil. Vse te akcije pa so se tudi že vplačale. Vsled tega pojava na našem denarnem trgu se navadno vzdignejo kurzi starih delnic proti novim. Tudi iz tega izvira konkurenca za državno rento.

Avstrijske banke pri ustanavljanju svojih podružnic navadno niso dovolj previdne. Zgodi se, da si izberejo slabše postojanke, ugodnejša mesta pa le prezrejo. Pri nas se delajo sedaj vsi mogoči poskusi, da bi se kolikor mogoče dvignil eksport. Velika podlaga za to pa so solidne bančne zveze. Avstrijski konzul iz Skadra poroča, da si ustvarja naš vstočni konkurent — Italija — na Balkanu vedno trdnjše tla. Ta uspeh se ima pripisovati največ komercialni banki v Milanu. Od te je odvisna tudi družba, ki je v Antivari napravila luko in sezidala del lokalnih železnic, in s parniki povzdiguje pomorski trgovski eksport in import Italije. Poleg tega pa obstoji še neka posebna eksportna družba, ustanovljena od te milanske banke.

Konzul poroča dobesedno: „Kakor se je že pred leti povdarjalo, bi bila v Skadru ustanovitev kake avstrijske banke zelo potrebna. Tukaj se vedno bolj čuti, da avstrijska trgovina na Balkanu brez avstrijske banke ne more vspevati. Če si hočemo na Balkanu zagotoviti trdna tla, moramo skrbeti za dobre trgovske odnose in za te dela v prvi vrsti — banka. Italijanska banka dela s svojimi podjetji, v katere je položila velik kapital, akoravno je precejšen riziko, lepe dobičke.“

Ta uspeh je v zadnjem času začel vplivati; privabil je že več avstrijskih bank na Balkan. Tako je ustanovila Kreditna banka v Pragi podružnico v Belgradu. Sedanji položaj na vshodu in jugovshodu, posebno na Balkanu, je splošno za bančne zavode zelo ugoden.

Raznoterosti.

Naznanilo. Knjižnica S. K. S. Z. v Mariboru. Knjige se izposojujejo le: ob četrtkih od 4. do 5. ure popoldne in ob nedeljah od 8. do 9. ure dopoldne.

V slabi luči je Südmarka pri poštenih Nemcih. Solnograški deželni zbor, kjer imajo večino sami treznomiselnosti Nemci, je odklonil običajno podporo Südmarki iz razloga, ker ona deluje najbolj za širitev protestantizma v naših krajih.

Iz pošte. V področju poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Gradcu je prostih osem poduradniških mest v službini skupini A. Prošnje za ta mesta sprejema do 30. novembra t. l. pošto in brzojavno ravnateljstvo v Gradcu.

Enoletni vojaški prostovoljci za šulferajnske šole. Za šulferajnsko šolo v St. Lenartu v Slovenskih goricah so nabrali enoletni prostovoljci nekega avstrijskega pešpolka znesek 123 kron. Nemci pobirajo na vseh koncih in krajih za svoja obrambna j?!) društva. Kaj pa mi?

Iz sodne službe. K deželni sodnji v Gradcu sta predstavljena deželnosodna svetnika dr. Fr. Glas v Ptuj in dr. Emil Pregler-Grundeler pl. Grünbach v Radgoni. Za predstojnika okrajne sodnje v Radgoni je imenovan dr. Artzt-Ruiz, dosedaj namestnik državnega pravdnika v Ljubnem na Gornjem Štajerskem.

Nove knjige za veronauk. „Slovenski Učitelj“ piše v svoji zadnji številki: „Kakor zvemo, hočejo sestaviti in uvesti dalmatinski katehetje nove knjige za veronauk. Zadnjič enkrat so imeli v Splitu shod, da so se posvetovali o reformi veronauka. Predsedoval je katehet in kanonik Niko Ribičič. Zborovalci so soglasno odobrili nasvet, naj se izpremeni (deloma) načrt za poučevanje veronauka, pa tudi knjige, ki so sedaj v rabi. Trdilo se je: „Sadašnji katekizmi, odobreni od avstrijskih biskupov, za djecu su jako trudni in nerazumljivi, i ako oni imaju po koje dobro svojstvo.“ Določeno je torej bilo, da bodo na temelju starega katekizma, odobrenega od dalmatinskih škofov, priredili za ljudske šole dva katekizma, posebno knjigo pa za meščanske šole. — Radovedni smo, kako bo izpadlo. Po naši sodbi naj bi se tako važna stvar ne cepila in naj bi posamezne škofije ne hodile svojih potov, ampak čaka naj se, da vidimo, kaj poroče katehetski kongres.

Hrvaška zemlja v tujevih rokah. Ogrska banka in Trgovska akcijska družba je za štiri milijone kron kupila krasno veleposestvo „Moslavina“ v Hrvaškem Zagorju. Dragoceni gozdi so že oddani, na ostalem, precej velikem zemljišču se naselijo nemški kmetje.

Celo uredništvo zarubljeno! „Slovenec“ poroča: Zarubili so dne 14. t. m. uredništvo in upravnštvo v Ljubljani izhajajočega glasila mladov in sicer zaradi terjatve Mokoviča v Trstu, pri katerem je ta list naročil stroje, jih pa ni plačal. Rubitelji so odnesli iz omenjenega uredništva in upravnštva vse, mize, stole, peresa, tintnike, omare itd. in prenesli v „Bavarski dvor“ v skladišče. Izkazalo se je pa takoj, da tudi to ni last tega lista, ampak je izposojeno od Nemca Kasperja! To je pa res čeden dnevnik, ki so mu zarubili celo uredništvo, izvzemši seveda žive urednike!

Vinske cene se zelo vzdigujejo. Društvo avstrijskih vinskih veletrgovcev je sklenilo zvišati cene

vino, ker bo letos zelo malo novega vina. Pri posameznih vinskih vrstah so povzdignili cene za celih 30%. — Vinorejci, ne dajte letošnjega pridelka za slepo ceno iz rok! Na spomlad bodo vinske cene še bolj poskočile, ker bo tudi v drugih vinskih deželah silno malo vina.

Confessiones. „Resnica je le, da je naša politika danes bolj zavozena nego kdajkoli, da smo na robu propada, da je napredna javnost do skrajnosti zbegana, disgustirana in do kosti blamirana, in da smo danes politično popolne ničle.“ — Tako izpoveda neki ljubljanski liberalec v „Edinosti“ z dne 16. okt. Podpišemo.

Revolucija v stranki. V liberalni stranki je začelo vreti. Splošno se obsoja sedanja oficialna politika narodno-napredne stranke ki nastopa proti obstrukciji. Dr. Kukovec se delajo od vsepovsodi očitanja, da se je dal speljati na to protinarodno in kvarljivo pot. Pravijo, da je v stranki doigral ali pa da bo stranka vsled njega kmalu doigrala, kajti na tej poti mu ne mara nihče slediti. Sedaj hoče vglasiti celo obstrukcijo na klerikalno struno, a tudi to se obsoja, ker si pristaši prepovedujejo, da se bi jih imelo za tako neumne. Revolucija je izbruhnila.

Umrl je v Gradcu dne 14. oktobra lastnik šaleških premogovnikov Daniel pl. Lapp.

Slovensko gledališče v Mariboru. Včeraj dne 16. t. m. se je uprizorila na odru mariborskega gledališča dr. Vošnjakova „Lepa Vida.“ Igra sama na sebi nima nobenih posebnih dramatičnih prizorov in nudi posebno v četrtem in petem dejanju več psiholoških skokov. Če na primer ženska v svoji strasti ljubezni pade tako globoko, da zapusti moža in pa otroka, potem v svojem etičnem prepričanju gotovo ne bo tako natančna kakor Vošnjakova Vida. Izgovor, da ni vedela, da je ločitev zakona tako težko dosegljiva, je zelo naiven in nikakor ne more utemeljiti njenih korakov. Radi teh psiholoških hib vsa igra po peripetiji pada. Akoravno vzbude prva dejanja v človeku neko nestrpnost pričakovanje, je proti koncu nekam razočaran, mogoče ne radi dejstev samih, ampak radi načina kakor se zvršijo. Vido je igrala gospa Danilova iz Ljubljane zelo povoljno. Vloga zahteva radi označenih psiholoških skokov mnogo rutine, a Danilova ji je bila kos. Tudi domači igralci so večinoma dobro rešili svoje vloge. Gospoda Sodja in Alberto, ter Kogojeva mati so bili dobri. Pri nekaterih drugih se je opazalo pretho izgovarjanje in nekam nerodno kretanje. Posebno roke delajo mnogim veliko preglavic, ker ne vedo kam z njimi. Med odmori je izborno sviral Glasbeno društvo, ki je zelo mnogo pohvale. Udeležba je bila bolj srednja in je bilo zlasti mnogo sedežev nezasedenih.

Slaba vinska letina v Italiji. Poljedelsko ministrstvo v Italiji poroča, da se ceni pridelok letošnjega grozdja v Italiji na 54 milijonov dvojnih stotov. Lansko leto je bilo 98.3 milijonov dvojnih stotov. Vina se ceni na 32 milijonov hektolitrov proti 50 mil. hl lanskega leta.

Premembe pri južni železnici. Prestavljeni so: Ernst Robiček, asistent v Beljaku, v Dunajsko Novomesto; Karl Hanzelič, adjunkt v Gradcu, kot postajenačelnik v Hoče; Anton Lorber, prometni kontrolor v Gradcu, v Maribor, glavni kolodvor; Avg. Kranjc, postajenačelnik v Ali, kot namestnik postajenačelnika v Trstu; Franc Culot, postajenačelnik v Nabrežini, v Ala; Franc Grafenauer, adjunkt v Beljaku, v Ljubno; Jožef Kleiber, asistent v Pliberku, v Beljak; Bertold Rotter, uradniški aspirant v Judendorfu, v Ribnico-Brezno; Franc Thörner, asistent v Spielfeldu, v Maribor; Adalbert Gleindek, provizorični asistent v Ernovžu, v Maribor; Janez Zorko, uradniški aspirant na Vidmu, v Sevnico; Jožef Cugmus, uradniški aspirant iz Rač, k Sv. Mihaelu; Mat. Svagel, adjunkt v Celju, v Lavis; Janez Stampfl, asistent v Frohnleutenu, v Celje; Rihard Slama, uradniški aspirant v Rimskih toplicah, v Langenwang. Resignirala sta: Mihael Pinter, asistent na Grobelnem in Franc Stricelj, uradniški aspirant v Poljčanah. Upokojen je Anton Dovgan, nadrevident v Trstu. Iz službe je odpuščen Janez Škorjanc, adjunkt v Wörglu.

Tarabocchia avanziral. Podpredsednik sodnega dvora v Zagrebu Josip Tarabocchia, ki je vodil znani srbski veleizdajniški proces, je postal svetnik najvišjega (banalne) sodišča v Zagrebu.

Konec pogajanj.

Zelo zanimivo je čitati sedaj, ko so se radi nemške nestrpnosti razbila vsa pogajanja za delamožnost dež. zbora, nemške liste.

„Tagespost“, katero vlada vsak dan inspirira, se je držala prej nekam zelo rezervirano. Upala je, da se bo Claryju posrečilo pripraviti naše poslance do sramotne vklonitve in bo potem lahko s Claryjem triumfirala, zato je bila hinavsko-lojalna. Sedaj, ko se to ni posrečilo, prinaša gotovo od najbolj poučene strani inspirirane članke, polne srda in ogorčenja in skuša zvaliti na naše zastopnike vso krivdo. V soboto dne 15. t. m. piše v uvodu nekega dolgega članka: „Čim dalje in čim pogosteje se prikazujejo zapreke v parlamentarnih ustrojih posameznih dežel in države, timbolj pridobiva na resničnosti teza, da se gre za neki slovanski sistem, ki meni, da se dajo doseči samo s katastrofalno politiko uspehi. Spravne konference na Češkem na videz sicer nasprotujejo tej teoriji, a ne smemo pozabiti, da še niso zaključene in da ne vemo, kakšni vzroki se vplivati na spremembo

češke taktike. Gre se ravno tako lahko za prazno navideznost, kakor za načelno spremembo politične smeri, ki je sedaj še nekaj popolnoma novega in ne prepušča nobenega sklepa / z ozirom na celotno slovansko politiko. Pri tej prevladujejo v njeni celoti brezdvomno še maksime sicer že zelo preperelega panslavizma, ki je določil za Avstrijo obligatno katastrofalno politiko.“

Nekoliko nižje piše list, potem ko je naslikal nemške nacionalce in Claryja kot najbolj nedolžne ovčice, ki bi dali radi Slovincem vse: „Slovenci (so) prišli skoro vsak dan z novimi, naravnost nezasišanimi zahtevami, a so se vedno izmaknili če jim je staval deželni predsednik konkretne predloge.“ Pri vsej svoji jezi pa mora list priznati spretnost naših poslancev in stavlja zmožnosti nemških voditeljev v zelo čudno luč. Glede zadnjih pogajanj piše namreč „Tagespost“: „Nemškonacionalni klub je sklenil po živahni debati odkloniti vladni predlog za pomnožitev deželnega šolskega sveta z dvema zastopnikoma kmečkih občin, enim zastopnikom mesta Gradec in enim strokovnjakom, ker bi to (nemška logika je seveda neumljiva!) pomenilo reformatio in peius. Že poprej pa je izdal Slovenski klub komunike, v katerem je vzel odklonitev kompromisne formule od strani večine z obžalovanjem na znanje in se je očitno poskušal zavarovati z izgovorom, da ni on, ampak nemška večina zakrivila delanezmožnost deželnega zbora. Iz distance krajev in časovne difference (pri razglasitvi sklepov mora vsak razvideti, da se je šlo samo za taktični manever Slovincem, ki so dobro(!) vedeli, da nemški nacionalci ne morejo in ne bodo sprejeli vladnega predloga. Zalibog se na to v nemškonacionalnem taboru ni mislilo in se je odklonilo predlog za preložitve sklepov.“ Po teh izbruhih onemogle jeze, pa zatrjuje „Tagespost“, da deželni zbor ne bo razpuščen in ne bo prišlo do klerikalno-slovenske večine.“

Graški „Tagblatt“ se jezi v enakem smislu kakor „Tagespost.“ Na vse kriplje dokazuje, da je Slovenski klub napravil svoj sklep, s katerim zvrča vso odgovornost na nestrpnost nemške večine, prej kakor je tozadevno sklepala nemška večina.

Graški „Volksblatt“ od dne 15. t. m. konstatira, da je boj v deželni hiši izzval Wastian s svojim znanim predlogom, potem pa poskuša zvaliti krivdo tudi na naše poslance, a to le pomotoma. V večerni številki citiranega dne lojalno konstatira, da se je motil in prizna, da Slovenci niso stavili nobenih novih zahtev. Ravno tako „Volksblatt“ tudi ne verjame, da bi bili Slovenci storili svoj sklep predno so zvedeli za sklep nemškonacionalnega kluba in je vse tozadevno pisarjenje in opravičevanje nemške večine samo preteveza, s katero bi radi odvrnili odgovornost od sebe.

Štajersko.

Maribor. Okrožna sodnija v Mariboru naznaja, da je trgovec Otto Köllner v Mariboru v konkurzu. Konkurni komisar je višjesodni svetnik dr. Gustav Wokaun v Mariboru, oskrbnik konkurzne mase pa dr. Possek, odvetnik v Mariboru.

St. III v Slov. gor. Kakor čujemo, pride za učitelja na šulferajnsko šolo v Ceršak vpočijeni jareninski nadučitelj Breznik. Pri tej priliki moramo obuditi nekoliko spominov. Kot nadučitelj v Jarenini je Breznik kazal vedno svoje posilnemško mišljenje. On je bil vedno v prvi vrsti onih, ki so se trudili za pomemčenje jareninskih otrok. Ves ta njegov trud je bil pa brezvspešen in ravno neki učenec, ki je bil primoran srkat v petem razredu njegovo nemško učenost, je, dasi nadarjen in priiden, pri skušnji za I. gimnazijski razred, kakor zvemo od zanesljive strani, ravno iz nemščine padel in se mora sedaj na mariborski vadnici spopolnjevati v onem, česar je od nemškega Breznika premalo dobil. Castitamó šulvereinu, da si je pridobil za Ceršak tako izborno pedagogično moč. Gotovo bo že tekom enega leta govoril vsak otrok v Ceršaku in Selnici v klasični Goethejevi nemščini.

Jarenina. Radovedno vprašanje? Kakor znano, se je vložil pred meseci radi volitev na Pesnici rekurz, a visoka c. kr. namestnija v svoji globoki modrosti še ni prišla do rešitve. Hočemo ji pomagati, ker vendar take polževе počasnosti ne moremo trpeti pri naši slavni vladi. Zapreka, radi katere visoki in pa učeni gospodje tam gori v Gradcu še niso prišli na jasno, je največ pooblastilo južne železnice, ki je prišlo popolnoma nepostavim potom na volišče. Pove-mo gospodom še enkrat, da je volilna komisija, ki je bila v pretežni večini nam nasprotna, tozadevno kriva vseh zmešnjav in je stališče slovenskih volilcev, ki so ga navedli v rekurzu, edino pravo. Zato, gospodje v Gradcu, ne odlašajte, ampak rešite! Ali se res že vsi bojite polducata privandranih lutrovcv?

Jarenina. Pred kratkim sem bil zopet v Jarenini. Lep kraj in prijazni ljudje so mi zelo ugajali. Na tihem sem si zatrjeval, da bom obiskal še večkrat našo Jarenino. Kakor pa sledi mnogokrat prijateljnemu razpoloženju razočaranje, tako se je žalibog zgodilo tokrat tudi meni v Jarenini. Stopil sem v gostilno, da se nekoliko pokrečam. Prepričan sem bil, da bom našel v gostilni ljudi ravno take, kakor so drugi vrli Jareninčani, a motil sem se. Znano mi je, da imajo vsi premožnejši Jareninčani in drugi zavedni Slovenci naročeno „Stražo.“ Tukaj sem se zastoj oziral po hiši. Videl sem sicer cel kup židovske „Tagesposte“, a „Straže“ ni bilo nikjer. Ne vem, ali so jo li imeli radi strahu pred nemškutarji kje skrito, ali pa

je še niti niso naročili, kar je z ozirom na našo ponosno slovensko Jarenino zelo obžalovati. Nemško-judovske liste, ki se kar tope v sovraštvo do nas, se podpira s slovenskim denarjem, slovenske liste se pa prezira.

Celjski porotniki. Za letošnje četrto porotno zasedanje v Celju so izzrebani kot glavni porotniki naslednji gospodje: Anton Gregl, kovaški mojster, Egon Kainer, trgovec; Sebastian Selišek, hišni posestnik; Hans Hönigmann, trgovec, Ivan Gajšek, trgovec, vsi v Celju; Avgust Faleschini, župan; Hans Deng, hotelir; Gašpar Ader, knjigovodja; dr. Karl Leuschner, vsi v Brežicah; Ivan Senica, mesar; P. knez Windischgrätz, grajščak; Jožef Resh, vsi v Konjicah; Andraž Frece, trgovec v Zgornji Sušici; Jožef Limony, ravnatelj na grajščini v Rogatecu; dr. Josip Kolšek, odvetnik, Laško; Ivan Wertnik, lesni trgovec v Mislinji ob Dravi; Franc Ban, občinski predstojnik v Pesjem; Ivan Kac, veleposestnik v St. Martinu pri Slov. Gradcu; Danijel Madile, stavbni adjunkt na Slatini; Janez Konečnik, posestnik, Verhe; Karl Košenjina, mesar in posestnik na Vranskem; Karl Kosar, trgovec, Družmirje; Adolf List, posestnik; Franc Ježen, gostilničar, Polzela; Anton Praznik, trgovec, Bukovec; Karl Schwentner, trgovec na Vranskem; Matjaž Sinkovič, mizar v St. Petru; Filip Pungaršek, posestnik v Pamečah; Vincenc Kukovec, stavbeni podjetnik na Savi pri Celju; Tomaž Jurša, posestnik; Karl Jaklin, trgovec, Vitanje; Vincenc Zurman, posestnik, Sv. Križ; Anton Jan junior, posestnik, Škale; Otokar Reiter, trgovec, Slovenjgradec; Anton Stergar, gostilničar, Škale. — Nadomestni porotniki so naslednji gospodje: dr. Fr. Premšchak, zdravnik; Jožef Greco, hišni posestnik; Lukas Putan, trgovec; dr. Oton Ambrožič, magistratni predstojnik; Karol Ferjen, trgovec; Friderik Hofmann, uradnik; Karol Vanič, trgovec, vsi iz Celja; Jožef Koštomaj, gostilničar na Spodnji Hudiinji, in Jožef Lenko, veleposestnik v St. Petru v Savinjski dolini.

Velenje. Znani trgovec Josip Wutti je ustavil plačila.

Z Menine planine. Moj sosed v Mozirju se čudi v „Straži“, kam je prešla narodna oduševljenost. Jaz mu povem, da je nemška vzgoja prelevila njegove rojake v kozmopolite, ki radi brilirajo s citati iz tujih slovstev, občudujejo nemške opere, blagrujejo nemška vzgojišča / ter sploh veliko nemško občujejo, kakor tisti Korošci, ki sem jih zadnjič naletel na poti iz Celja, peli so nemške jodelne, klafali pa slovensko. Naj pripelje Mozirčan take hladne rojake semkaj v Gornjigrad, da se zopet malo ogrejejo za narodnost.

Koroško.

Rokodelska razstava v Celovcu. Koroški nemški rokodelci nameravajo prirediti v času od dne 29. julija do dne 3. septembra 1911 deželno rokodelsko razstavo v Celovcu.

Imenovan je za kanonika v Gospi Sveti čistiti gospod Peter Serajnik, dosedaj provizor v Blačah. — Častiti gospod dr. Lambert Ehrlich je imenovan za profesorja fundamentalke, modroslovja in sociologije na celovski bogoslovnici. — Suplenturo za moraliko na celovski bogoslovnici je prejel častiti gospod dr. Franc Cukala.

Župnijski izpiti. Letošnje župnijske izpite so delali sledeči častiti gospodje: Anton Benetek, provizor v St. Juriju na Vinogradih; Jožef Kleinterher, kaplan v Kotarčah; Friderik Malgaj, provizor v Kapli na Dravi; Ignac Millonig, veroučitelj v Celovcu; Avgust Ogertschnig, kaplan mestne župnije v Celovcu; Janez Safran, kaplan v Zgornji Beli; Janez Sekol, deficient v Vogrečah; Tomaž Ulbing, kaplan v Dobrljavasi.

Velikovec. Naš krajni šolski svet v franžah. Pred nekaj časom so se pri seji našega štajerčijanskega krajnega šolskega sveta tako zbili, da so vsi odložili svoja častna mesta. Gospod ravnatelj Bohrer bi bil rad tajnik — s plačo seveda — delal pa bi naj kdo drugi. Zato je baje ravnatelju ponemčevalne meščanske šole načelnik krajnega šolskega sveta, bivši „Triglavan“ Kapun, sedaj Gallinger, zabrusil v obraz: „Sedaj sem tudi jaz prišel do prepričanja, da s teboj ni mogoče izhajati.“ Le lasajte se!

Prevalje. Veliko ogorčenje vlada med kmeti, ker namerava menda Pristov ustanoviti novo in sicer občinsko posojilnico. Ta bi bila lepa! Pristov in še drugi škriči njegove vrste bi radi imeli svojo posojilnico — mi kmetje pa bi naj dobro stali zanj! Govori se že marsikaj o gospodarstvu z občinskim denarjem; saj so sami med seboj Pristov in njegovi prijatelji in delajo kakor se jim zdi; računa o občinskem gospodarstvu pa še sploh nismo videli... Bi bilo zelo zanimivo, ga enkrat malo pogledati! Zakaj ga le neki tako skrivajo? In če bo šlo potem tej Pristovovi občinski posojilnici slabo, pa naj plačujemo mi kmetje! Gospoda Pristova ppozarjamo, naj se ne igra z ognjem! Kmetje, pomislimo malo — mi naj bi dobro stali za Pristova in pa še druge take „gospode“, ti pa bojo potem delali z denarjem, kar bojo le sami hoteli. Ali se tako dela za splošni kmečki blagor? Kmetje, ali bomo to ravnanje Pristovo kar mirno gledali?

Listnica uredništva.

Podgorje pri Škalah. Le pošljite nam večkrat kak dopis. Mnenje, da imate slab slog in bi nam povzročili samo delo, je krivo. Mi zelo radi priobčujemo isvirne dopise, zato se priporočamo.

Trgovski učenec z dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovini A. Pinter v Slor. Bistrici, tukaj ima tudi priložnost trgovsko šolo obiskati. 817

Dva učenca iz dobre hiše sprejme v uk krojaški mojster Maks Zabukošek v Celju. Krožna cesta. Prednost imajo tisti, ki so se že nekaj časa učili krojaške obrti.

Izkušen strojevodja, ki se razume na Diezelmotor ter je ob enem ključavničar ali kovač, se išče. Prednost ima kdor je zmožen slovenskega in nemškega jezika. Več se izve pri „Križevski opekarni“ v Križevcih pri Ljutomeru.

Stampilje

iz kavčuka se dobijo v tis karni sv. Cirila v Mariboru

Vage

za vagone, voze (mostne), centimale, škalo, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,

tovarna za vage,
Brno, Zidenice Moravsko.
80 slovenska obrt.

Zahtevajte naš list!

Edina slovenska kislavoda Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je

izborno zdravilo

za katere v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezn v ledvicah in mehurju ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborno zdravilo, temveč je tudi osvežujoča

namizna kislavoda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomosta 1896 in na higijenični razstavi na Dunaju 1899.

Naroča se pri oskrbništvu Tolstovrške slatine, pošta Guštanj (Koroško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kislavodo. 149

OSTANKI

parhaste za ženske obleke po 20 m trpežni K 10—, zelo močni K 12— posebno fini K 14—, hlačevine za moške obleke, dvojne širjave po 10 m močni K 14— zelo trpežni K 17— posebno fini 20 K, čez 20 K franko razpošilja

: narodna veletrgovska hiša :

R. Stermecki : Celje.

Umetni zavod za slikanje na steklo Maks Tušek : Ljubljana Sv. Petra nasip št. 7

se priporoča pred. duhovščini in cerkvenim predstojnikom za izdelovanje slikanih cerkvenih oken, in vse v to stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

Načrte in proračune na razpolago.

Štefan Strašek

165 v Celju Kovačeva ulica.

priporoča svojo zalogo čevljev in izdelovanje čevljev. Velika izbira za gospode : dame in otroke od najfinejše do najcenejše izvršitve.

Gamaše, galoše, raznovrstne domače čevlje, prave juhtne in druge športne čevlje.

M. Zabukošek

krojaški mojster v Celju

priporoča svoj

modni salon za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Slovenska trgovina

J. N. Šoštarič, Maribor

samo Glavni trg št. 9

priporoča p. n. občinstvu svojo veliko zalogo svakovrstnega najnovejšega in najmodnejšega blaga iz samo prvih in najboljših tovarn.

z modnim in manufakturnim blagom ter krojaškimi potrebščinami

Postrežba točna in stroga solidna. :: ::

Edina specijalna tvrdka za katoliška društva.

Društvene znake

v vseh izpeljavah in raznih oblikah, kakor tudi častne znake, žeblice za zastave in podobe svetnikov v emailu. — Brče, obeske in častna darila izdeluje in pošilja v zmernih cenah graver

Stanislav Mrkwicka Dunaj VII.

Zieglergasse 67.

Vzorci slav. društvom brezplačno!

Vzorci slav. društvom brezplačno!

NASIM GOSPODINJAM

priporočujemo priznani najboljši pridelek za kavo „ZAGREBSKI pravi FRANK“ s kavnim mlinčkom, kot izvrstni domači izdelek. 52

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Graška cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½% brez odbitka rentnega davka.

Domači hranilniki se dajejo na dom brezplačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

Posojila na zemljišča po 5% do 5½% brez in z amortizacijo.

Posojila na zastavo vrednostnih listin.

Osební kredit na menice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Konvertacija vknjiženih dolgov z najmanjšimi stroški.

Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev.

Brezplačno reševanje vseh zadev.

4

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“.

Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“.

Edino narodno kamnoseško podjetje v CELJU.

Stavbena in umetna kamnoseška
::: obrt s strojnim obratom. :::

Izvrševanje vseh stavbenih del:
kakor stopnice, fasad, podbojev,
pomolov, nastavkov itd. iz različ-
::: nih kamenov in cementa. :::

Specialna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih
::: kamnov itd. :::

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji. :::

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih ::: rodbinskih grobišč (rakov). :::

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom. :::

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih ::: vrst v vseh oblikah. :::

Popravljanje spomenikov, udela-
::: vanje napisov v iste. :::

Robert Diehl, žganjarna, Celje

priporoča svojo doma žgano slivovko, tropinovec, vinsko žganje, brinjevec kakor tudi

štajerski konjak.